

37. Värmeln med närmsta omgivning

Naturvärdesklass: 2

Kriterier: BZLF

Markägare: Bolag och privata markägare

Area: ca 530 hektar

Inventeringar, planer och förordningar:

LST Naturinventering av Kils kommun 1989 obj nr: 18

Nyckelbiotopsinventering obj nr: 7, 8, 9

Naturvärdesområde obj nr: 5, 10

Naturskogar i Värmlands län

Värdefulla sjöar och vattendrag (nationellt värdefull)

Områdesbeskrivning: Värmeln är en näringsfattig klarvattensjö med flera öar och vikar. Endast en mindre del av sjön ligger i Kils kommun, resten av sjön delas mellan kommunerna Arvika, Grums och Säffle. Värmelns östra sida kantas av barrskogklädda höjder med inslag av löv. Delar av höjderna har påverkats av avverkning och flera nya skogsbilvägar har dragits genom området. Vid Hundsnäset, i norra delen av området på gränsen till Arvika kommun, finns en sluttning som är särskilt brant p g a en berggrundsförkastning. I denna västsluttning växer många krävande växtarter tack vare inslaget av näringsrika basiska bergarter. Här finns två fritidshus och området har i sentid påverkats av avverkning.

Värmeln är rik på öar och inom Kils kommun ligger två större öar, Krokstadön och Ängön, samt de mindre öarna Enträholmen och Skallholmen. På Krokstadön står ett övergivet hus som en gång i tiden var ett pampigt sommarställe för Borgvik bruks dåtida ägare. Skogen på ön har i sen tid avverkats fram till 10 meter från stranden. Vegetationen består av barrblandskog med lövinslag av asp. Längs stränderna står gamla, krumma och senvuxna tallar kvar, dessa är perfekta för rovfågelbon t ex för fiskgjuse. Ängön har liksom Krokstadön påverkats av avverkning. Även här sparades en kant på 10 meter med krumma senvuxna tallar. Ön är nu bevuxen med barrskog med stort lövinslag. På södra delen av ön finns kärrmarker med lövsumpskogar. Skallholmen är bevuxen med äldre tallar som är vindpinade och krumma med platta kronor. Det finns även inslag av al och björk. På Enträholmen växer något fler träd än den enda tall som gav holmen sitt namn. Nu växer här fler tallar och även lövträd såsom al.

Arter: Gädda (06)	Abborre (06)	Öring (06)
Hornsimpä (06)	Järs (06)	Siklöja (06)
Gös (06)	Braxen (89)	Bäcknejonöga (89)
Elritsa (89)	Id (89)	Lake (89)
Mört (06)	Nors (89)	Stensimpa (89)
Sarv (89)	Ål (89)	Fiskgjuse (06)
Storlom (06)	Småskrake (06)	Storskrak (06)
Tärnor (06)	Skäggdopping (06)	Blåsippa (06)
Skogstry (06)	Vårärt (06)	Stinknäva (06)
Tibast (06)	Aspigelélav (97)	Vedticka (97)
Skinnlav (97)	Bårdlav (97)	Asphättemossa (97)
Lind (97)	Vedtrappsmossa (97)	Gammelgranslav (97)
Vitryggig hackspett (80)		

Värden: Värmeln innehar stora biologiska värden främst genom en artrik fiskfauna och förekomsten av glacialmarina relikarter. Sjön hyser också, genom sin riklighet av öar och variation av goda levnadsmiljöer, många fågelarter. Norra delen av området, främst den del som går in i Arvika kommun, har höga värden som naturskog. Området har stora värden för friluftslivet. Trots påverkan av avverkning finns större sammanhängande opåverkade stränder.

Hot: Framförallt kan ett för intensivt friluftsliv störa de fåglar som häckar på öarna, främst på sommaren. Det har påbörjats ett ganska intensivt skogsbruk vid Värmeln's stränder med nybyggda skogsbilsvägar. Ett alltför intensivt skogsbruk med nyanläggning av skogsbilsvägar förstör de naturvärden som uppnåtts och känslan av ett vildmarksområde.

Önskvärd skötsel: Om fåglarna blir störda av friluftslivet bör fågel-skyddsområden skapas under den tid som fåglarna häckar. De naturskogs-liknande skogarna bör få utvecklas fritt. Stränderna längs med Värmeln är fortfarande relativt opåverkade, ingen fritidsbebyggelse bör tillåtas. Området är under utredning av Länsstyrelsen för naturreservat.